

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2022/Imm. 30/78/89

Oktobarip 13-at 2022

Uunga siunnersuut:

UPA2022/30: Meeqqat ADHD-mik aamma autisme-mik nappaateqartut siusinnerusukkut paasineqartarnissaannut qanoq pitsanngorsaasoqarsinnaaneranut pilersaarummik Naalackersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. (Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit)

UPA2022/78: Meeqqanut ikiorsiinerit pigasuartuunngitsut timikkut aammalu tarnip pissusaat pillugu immikkoortortaqarfimmuut innersuunneqarnermiit annerpaamik qaammat ataaseq ingerlasimanissaanik anguniagalimmik innersuussinissaq kisitsisilersuinissarlu siunertaralugu tarnip pissusaa pillugu aammalu meeqqat timikkut nakorsiartarfianneersunik sukkasuumik suligasuartussanik suleqatigiissitaliornissamik Naalackersuisut pilersitsinissaat siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suleqatigiissitap taamatuttaaq aningaasatigut sulisutigullu pisariaqartitat ersarissassavaat. Suleqatigiissitap innersuussassat kisitsinerillu UPA 2023 nallertinnagu naammassisimassavaat.. (Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

UPA2022/89: Meeqqat ADHD-eqartut, ADD-eertut, autismeqartut aammalu/imaluunniit angstertut suussusersineqarnissaat taamaasillutalu ikiorsinnaanissaat qanoq pikkoriffiginerulersinnaaneranut tigussaasunik

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

innersuussuteqartussanik suleqatingiinnik immikkut ilisimasalinnik pilersinnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suleqatingiit immikkut ilisimasallit innersuussutit 1. juni 2023 nallertinnagu saqqummiutissavai. (Inatsisartunut Ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit

Oqaaseqaat:

Tarnikkut nappaatillit misissortinnissaannut utaqqisarnerup annikillisarneqarnissaa, siusissukkullu tarnikkut nappaatit pillugit iliuuseqarniartarnerup pitsanngorsaavigineqarnissaa, ilinniartitaanerullu iluani ajornartorsiut pillugu annertunerusumik siunissami ikiorsiisinnaaqqulluta amerlanerusunik ilinniarsimasunik pikkorissarsimasunilluunniit inuttalersorneqarnissaa – kiisalu aamma suliassaqarfiup matumani pisatta tamakkiisumik isigalugu siunissami pitsaanerusumik aaqqissuunneqartalernissaa angujumallugu pilersaarusiortoqarnissaanut suliniuteqartoqarnissaa – tassa Naalakkersuisut akissuteqaataanni ilaatigut atuarneqarsinnaasut.

Inuit Ataqatigiit naalakkersuisut ajornartorsiut pillugu iliuusissatut pilersaarutaat taperserpaat. Taamaattumillu aamma naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat marluusut tunuliaqutserlugit.

Nunatsinni inulerinerup iluani – aamma tarnikkut nappaatit eqqarsaatigalugit – ilinniarsimasunik inuttaqarniarnikkut amigaaqarneq annertoqaaq. Naammattunik ilinniarsimasunik inuttaqalernissarput aqagu aaqqikkumaaripput naatsorsuutigisinnaangilarput. Taassumunngalu atatillugu allatut eqqarsarnissarput isumaliutersuutigisariaqaleripput Inuit Ataqatigiinniit isumaqarpugut.

Nunatsinni inuusuttortavut ungasinngitsukkut imminut toquttarneq

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

akiorniarlugu siunnersuuteqarlutik oqariartuuteqaqqammerput. Filmiliaq nalunaarusiarlu siunnersuutitik malitseqartoq "Qamani" MIO suleqatigalugu tamatsinnut saqqummiunneqaqqammerpoq.

Inuusuttut oqariartuutaat ersarippoq. Tarnikkut nappaateqarneq atorsaateqarnerlu pillugit inuiaqatigiittut ammanerusumik oqallisigineqartalernissaat aqutissiuukkusuppaat. Nalitsinni misigissusilerineq pikkoriffiginerulerusuppaat. Sakkussanilli amigaateqarput. Paasissutissanik amigaateqarput. Qanoq tamakku angerlarsimaffimmi – minnerunngitsumillu inoqatigiit akornanni – qaqilersorlugit oqallisigineqarsinnaappat? Inoqammut tarnikkut nappaateqartumut artorsaateqartumulluunniit paasinninnerulernissaq qanoq annertusarneqarsinnaava?

Nutaaliaanerusumik teknikkikkut atugarissaarfiusumi inuulersimasugut – nittartakkakku paasissutissanik aaginnarsinnaasatsinnik periarfissaqalersimavugut. Tarnikkut nappaatit pillugit – assersuutigalugu videoliat – Youtube ammaraanni pissarsiarineqarsinnaapput. Kisiannili nammineq oqaatsivut atorlugit – namminerlu nunatsinni tarnikkut nappaativut artorsaativullu pillugit paasissutissat amigaataapput. Qanoq paasisariaqarpa ADHD-eqarneq? Qanoq paasisariaqarpa autismeqarneq, annilaanganeq, nikallungaannalerneq imaluunniit angsteqarneq? Inuiaqatigiittut – taama isorartutigisumi najugaqartuusugut – ilinniarsimasunillu amigaateqarnerput suli annertummat – imminut ikiorsersinnaanissamat aqutissiuutaasinnaasunik sakkussanik paasissutissanik tigorianaannakkanik annertusaanissarput aqutissiunnerusariaqalerparput.

Tarnikkut nappaateqarneq – tarnikkut atorsaateqarneq – taamatullu atugaqarnerup malitsigisaanik kiserliornerujussuaq pilersartog – soorlulusooq nunarsuarmi kisiartaalluni taama inuuneqarluni –eqqarsaatillu taamaattut

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

aqutsisuuleraangata – taava tusarnaarneqarneq – tarnikkut tasiorneqarneq –
oqaloqateqarsinnaaneq – kisimiinngitsutut misigisimaneq – inoqammit
paasineqarluni misiginneqatigineqarneq – tassaapput nunatsinni
pisariaqartinneqartut annertoorujussuarmik.

Immikkut ilinniarsimasuunngikkaluarlutik – inoqatiminnut aamma
aaqutissiuusseqataasinnaalluartunik peqarpugut.
Nunatsinni tarnikkut nappaatillit artorsaateqartullu amerlaqaat. Kisianni aamma
puujussanngilarput maligassiuuisunik – inuuniapiloorsimagaluarlutik
ingerlariaqqissimasunik amerlasuunik peqaratta. Nukerujussuaq taanna – naak
immikkut tarnip pissusaannik tunngasutigut ilinniarsimasuunngikkaluarlutik –
namminerli qamani aqqusaakkaminnik misilittagallit – qanoq nukerujussuaq
taanna tigussaaanerulersillugu aqutissiuussinnaavarput? Qanortoq aamma
inoqativut misilittagaasa atorluarnerulerumallugit aqutissiuussisoqarli.

Qulaani taakkartukkavut – soorunami ajornartorsiut tamakkiisumik
aaqqiiviginaviangilaa – kisiannili annerusumik pilersaarusiortoqarnissaa
misissuisoqarnissaalu aqutigeqqaanngikkaluarlugit –
aallartisarneqarsinnaammata – immikkut matumani
oqariartuuteqarfigilarpagut – neriulluta Naalakkersuisut aamma
paasissutissanik tigussaaanerusunngortitsineq kiisalu aamma nalitsinnilu
inuuniarpiloornerup malitsigisaanik misilittagallit inoqatiminnut
ikorfartuinissaminnut annertunerusumik atorneqarnerulernissaat
angujumallugu aqutissiuussisoqartalernissaa annertusaavigiumaaraat.

Taama oqaaseqarluta suliaq pineqartoq ataatsimiitsitaliamut susassaqartumut
ingerlateqqinneqarnissaa innersuupparput.